Nepali / नेपाली

बुश आगलागी (Bushfire) सुरक्षा जानकारी

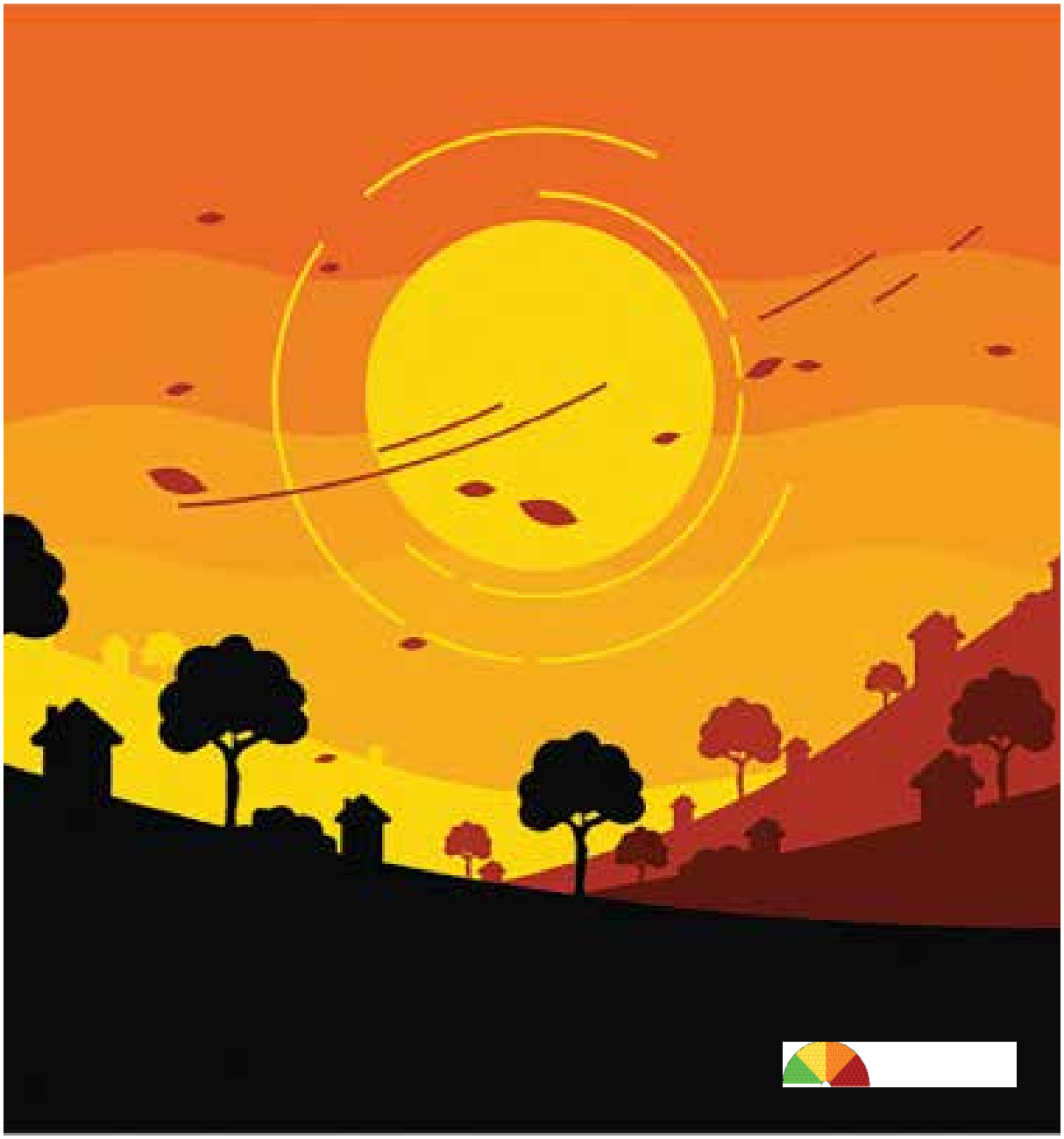

सजिलै पढ्न मिल्ने

Government of South Australia

CFS

सूचिहरु

तपाई नजिकै बुश आगलागी हुन सक्छ ? ४

किन बुश आगलागीहरु खतरा हुन्छन् ? ६

सि एफ एस (CFS) ले के भन्छ ? ९

म कहाँ जाने ? १०

यदि म अड्किएँ भने के हुन्छ ? ११

नियमहरु के हुन् ? १३

मैले जानकारी कहाँ पाउन सक्छु ? १५

चेतावनी सन्देशहरुका अर्थ के हुन् ? १७

फोनबाट पठाइएका खबरहरु १८

थप अध्ययन कसरी गर्न सक्छु ? १९

म कसरी तयार बन्न सक्छु ? २०

बुश आगलागीबाट बच्ने योजना (Bushfire Survival Plan) लेख्नहोस् २१

तयार हुनुहोस् ३५

तपाई नजिकै बुश आगलागी हुन सक्छ ?

निम्न कारणले साउथ अष्ट्रेलियामा बुश आगलागीहरु हुन्छन्

- सुख्खा, उष्ण मौसम
- कडा बतास
- त्यस्तो बतास जसले दिशा बदल्छ
- चट्याङ्ग र दुर्घटनाहरु ।

बुश आगलागी छिट्टै शुरु हुन सक्छ ।
सानो बुश आगलागी फैलिएर ठूलो बुश आगलागी हुन सक्छ ।
तपाईले चेतावनी नपाउन सक्नु हुन्छ ।
बुश आगलागीले तपाईलाई असर पार्न सक्छ ।

यी स्थानहरुमध्ये कुनै ठाउँ नजिकै तपाई जानुहुन्छ ?

यस बारे सोंच्नुहोस्

- कहाँ बस्नु हुन्छ
- कहाँ काम गर्नु हुन्छ
- कहाँ जानु हुन्छ ।

तपाई नजिकै बुश आगलागी हुन सक्छ ?

बुश आगलागीहरु यी सवै स्थानहरुमा लाग्न सक्छन् ।

- बुश र वन

- बुश नजिकै रहेका सबर्वहरु (आवाशीय क्षेत्रहरु)

- घाँसे भूमी

- समुद्रीतट नजिक

- डाँडामा

किन बुश आगलागीहरु खतरा हुन्छन् ?

तपाईको घर जल्न सक्छ ।

बुश आगलागीबाट हुने चम्किलो ताप

- खतरा हुन्छ
- तपाईलाई बिरामी बनाउन सक्छ
- तपाईलाई मार्न सक्छ ।

बुश आगलागीमा, तपाई

- डराउन सक्नु हुन्छ
- कारमा अड्किन सक्नु हुन्छ
- जल्न वा घाइते हुन सक्नु हुन्छ
- मर्न सक्नु हुन्छ ।

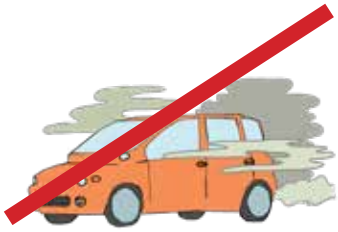

सवारी साधन चलाउन खतरा हुन्छ

- दिनको समय रातको समय जस्तै देखिन्छ
- बुश आगलागीले सडक अवरुद्ध गर्न सक्छ
- धुँवाले गर्दा हेर्न गाह्रो बनाउँछ
- सवारी साधन चलाउन सुरक्षित हुँदैन ।

किन बुश आगलागीहरु खतरा हुन्छन् ?

बुश आगलागीले भुङ्ग्रो र झिल्काहरु बनाउन सक्छ ।
बतासले भुङ्ग्रोहरुलाई द्रुतगतिमा फुकेर उडाउँछ ।
भुङ्ग्रोहरु आगोको अगाडि र तपाईको पूरै वरिपरि जान सक्छ ।
भुङ्ग्रोहरुबाट नयाँ आगलागी शुरु हुन सक्छ ।
तिनीहरुलाई **स्पट (spot) आगलागीहरु** भनिन्छ ।

स्पट (spot) आगलागीहरु

- खतरा हुन्छन्
- आगलागीलाई ठूलो र छिटो फैलिने बनाउन सक्छ ।

किन बुश आगलागीहरु खतरा हुन्छन् ?

बुश आगलागीबाट आएको धुँवा

- खतरा हुन्छ
- माटो र खरानीबाट बनेको हो
- बिषाक्त हुन सक्छ ।

बुश आगलागीबाट आएको धुँवाले

- सास फेर्न गाह्रो बनाउँछ
- मानिसलाई बिरामी बनाउन सक्छ
- स्वस्थ नभएका मानिसलाई मार्न सक्छ

उदाहरणको लागि, दम रोग वा मुटुको समस्याहरु भएका मानिसहरु ।

जब आगलागी हुन्छ बिजुलीको लाइन बन्द हुन सक्छ । तपाईको बिजुलीको लाइन, घरको फोन, मोबाइल फोन र इन्टरनेटले काम नगर्न सक्छ ।
तपाईले अरु मानिसहरुलाई फोन गर्न सक्नु हुन्न ।

सि एफ एस (CFS) ले के भन्छ ?

आगलागीको खतरा हुने ऋतु (Fire Danger Season) मा सतर्क रहनुहोस् ।
आफ्नो र तपाईको सम्पतिको हेरचाह गर्नुहोस् ।

तपाईले आगलागीको लागि जाँच (Check) गर्नु पर्छ

- धुँवा आएको छ कि छैन भनी हेर्नुहोस् र सुँघ्नहोस्
- आगलागी भएको छ कि छैन भनी हेर्नुहोस् र सुन्नुहोस्
- चेतावनीहरु र जानकारीको लागि जाँच गर्नुहोस्
- तपाईको छिमकीहरुसङ्ग कुराकानी गर्नुहोस् ।

आगलागी आउन सक्छ

- द्रुतगतिमा
- चेतावनी नदिइकन ।

सि एफ एस (CFS) तपाईको घरजग्गामा नआउन सक्छ

- आगलागी धेरै ठूलो हुन सक्छ
- त्यहाँ धेरै नै घरहरु छन् ।

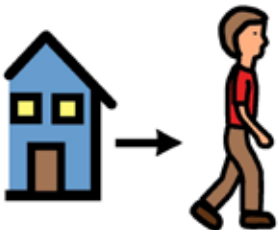

सबेरै निस्कनु भनेको सुरक्षित हुन खोज्नु हो ।
आगलागी सुरक्षित स्थानहरु (Bushfire Safer Places) मा जानुहोस्

- खतरा भएको दिनमा
- आगलागी भएको बेलामा ।

म कहाँ जाने ?

सि एफ एस (CFS) ले केही स्थानहरु सुरक्षित छन् भनेका छन्। यिनीहरुलाई **बुश आगलागी सुरक्षित स्थानहरु (Bushfire Safer Places)** भनिन्छ ।

तपाई जान सक्नु हुने सुरक्षित स्थान तपाईले थाहा पाउनु पर्छ

- एडिलेडको भित्री आवासीय क्षेत्रहरु (Suburbs)
- ठूला ग्रामिण शहरहरु
- केही बाहिरी आवासीय क्षेत्रहरु ।

बुश आगलागी सुरक्षित स्थानहरु (Bushfire Safer Places) भरपर्दो हुन्छन् किनभने त्यहाँ निम्न कुराहरु हुन्छन्

- धेरै विल्डिङ्गहरु र सडकहरु
- छोटो घाँस
- थोरै रुखहरु मात्र।

निम्न कुराहरु पत्ता लगाउनुहोस्

- तपाई नजिकैको बुश आगलागी सुरक्षित स्थान (Bushfire Safer Place)
- तपाई त्यहाँ कसरी जानु हुनेछ
- सबैरै निस्कन तपाईलाई कसले सहयोग गर्छ ।

सुरक्षित रहन तपाई सबैरै निस्कनु पर्छ ।

आगलागी सुरक्षित स्थानहरु (Bushfire Safer Places) मा जानुहोस्

- रात पर्नु अघि वा
- बिहानमा ।

यदि म अड्किएँ भने के हुन्छ ?

तपाई रहनु भएकै स्थानमा तपाई अड्किन सक्नु हुन्छ ।
तपाई छोडेर जान सक्नु हुन्न ।
तपाईलाई थप छनौटहरु चाहिन्छ जब

- सवारी साधन चलाउन साह्रै खतरा हुन्छ
- कोही बिरामी पर्छन्
- चीजहरु बदलिन्छन् ।

यदि बुश आगलागी सुरक्षित स्थान (Bushfire Safer Place) मा पुग्न सक्नु **हुँदैन** भने ।
बुश आगलागी शरण लिन मिल्ने अन्तिम स्थान (Bushfire Last Resort Refuge) मा जानुहोस् ।
यो तपाईको पहिलो छनौट होइन ।
शरण लिन मिल्ने अन्तिम स्थान (Bushfire Last Resort Refuge) भनेको

- सानो चौर वा जमिन

वा

- अण्डाकार चौर

साथै कुनै रुखहरु नभएको ।
तिनीहरुलाई सङ्केतद्धारा चिन्ह लगाइएको हुन्छ ।

शरण लिन मिल्ने अन्तिम स्थान (Bushfire Last Resort Refuge) साह्रै खतरनाक हुन्छ ।
तपाई बुश आगलागी नजिकै हुनु हुनेछ ।
तपाईको मृत्यु हुन सक्छ ।

तपाई नजिकैको बुश आगलागी सुरक्षित स्थान (Bushfire Safer Place) र बुश आगलागी हुँदा शरण लिन मिल्ने अन्तिम स्थान (Bushfire Last Resort Refuge) पत्ता लगाउनुहोस् ।
सि एफ एस (CFS) को वेबसाईट जाँच गर्नुहोस् ।

यदि म अड्किएँ भने के हुन्छ ?

तपाई घरमै रोकिन सक्नु हुन्छ ।
तपाई छोडेर जान सक्नु हुन्न ।
घरमा **आश्रय लिनुहोस्** ।

- घरभित्रै बस्नुहोस्
- कोठाबाट बाहिर निस्कन तपाईसङ्ग दुई द्धारहरु हुनु पर्छ
- घरमा सानो आगलागी भएको छ कि भनी जाँच गर्नुहोस्
- तपाई कहाँ हुनुहुन्छ भनी कसैलाई बताउनुहोस्
- छिमेकीहरुसङ्ग कुराकानी गर्नुहोस् ।

नियमहरु के हुन् ?

आगलागीको खतरा हुने ऋतुमा

साउथ अष्ट्रेलियामा १५ वटा बुश आगलागी क्षेत्रहरु छन् । आगलागी बन्देज गरिएका जिल्लाहरु (Fire Ban Districts) को क्षेत्रमा सि एफ एस (CFS) ले सम्पर्क गर्छन् ।

तपाईले थाहा पाउनु पर्छ

- तपाईको क्षेत्रमा आगलागीको खतरा हुने ऋतु
- जब तपाईको क्षेत्रमा आगो बाल्न पूरै बन्देज छ ।

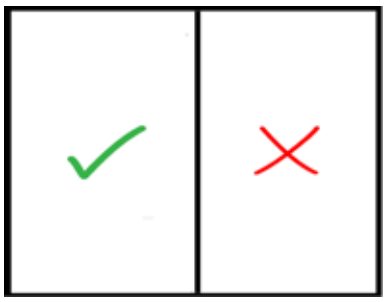

आगलागीको खतरा हुने ऋतुमा

- त्यहाँ थप खतरा छ
- त्यहाँ नियमहरु छन्
- नोभेम्बरदेखि अप्रिलको अन्तसम्म ।

तपाईले निम्न चीजहरु जलाउन मिल्दैन

- घाँस
- झारपातहरु
- पातहरु

तपाईले पटका प्रयोग गर्नु हुँदैन ।

नियमहरु के हुन् ?

आगलागी गर्न पूरै बन्देज गरिएको दिनमा

तपाईले कुनै आगो बाल्नु हुँदैन ।
यसको अर्थ

- क्याम्पफायर (Campfires) गर्नु हुँदैन
- दाउरामा बार्बेक्यु (BBQs) गर्नु हुँदैन
- कोइलाद्धारा पकाउने भाँडाहरु प्रयोग गर्नु हुँदैन
- पिज्जा पकाउने दाउराको ओभन प्रयोग गर्नु हुँदैन

आगलागी गर्न पूरै बन्देज गरिएको दिनहरुमा तपाईले घरमा बार्बेक्यु प्रयोग गर्न सक्नु हुन्छ यदि निम्न चीजहरु प्रयोग गरी बार्बेक्यु गरेमा

- ग्यास

वा

- विद्त

तपाईले निम्नानुसार व्यवस्था मिलाउनु पर्छ

- बार्बेक्यु वरिपरि ४ मिटरसम्मको ठाउँ खालि राख्ने
- पानी वा आगो निभाउने यन्त्र (Fire Extinguisher) बोकी एक व्यक्ति तयार रहने।

तपाई घरमा बस्नु पर्छ ।
* क्याराभान (Caravan) भनेको घर होइन ।

मैले जानकारी कहाँ पाउन सक्छु ?

बुश आगलागी चेतावनीहरुको लागि तपाईले निम्न मार्फत जाँच (Check) गर्नु पर्छ

- तपाईको स्थानीय ए बि सी (ABC) रेडियो
- फोन
- कम्प्युटर ।

तपाईको निम्न चीजहरु बारे तपाईले जानकारी प्राप्त गर्नु पर्छ

- बुश आगलागी सुरक्षित स्थान (Bushfire Safer Place)
- बुश आगलागी हुँदा शरण लिन मिल्ने अन्तिम स्थान (Bushfire Last Resort Refuge)
- आगलागी बन्देज गरिएका जिल्लाहरु ।

जानकारी थाहा पाउने फरक तरीकाहरु त्यहाँ छन्

- सि एफ एस वेबसाइट (CFS website) www.cfs.sa.gov.au ।
- रेडियो
- फोन
- टेलिभिजन ।

सहयोगको लागि निम्न व्यक्तिहरुलाई भन्नुहोस्

- साथिहरु
- छिमेकीहरु
- परिवार ।

मैले जानकारी कहाँ पाउन सक्छु ?

इन्फर्मेशन हटलाईन
(Information Hotline)
फोन 1800 362 361

तपाईको रेडियो ।
उदाहरणको लागि:

- ए बि सी (ABC)
- फाइभ ए ए (FiveAA)

टि टि वाइ (TTY) फोन 133 677
त्यसपछि 1800 362 361 लागि भन्नुहोस्

नेशनल रिले सर्भिस (National Relay Service)
फोन 1300 555 727
त्यसपछि 1800 362 361 लागि भन्नुहोस्

सोसियल मिडिया (Social Media)
www.facebook.com/countryfireservice
वा www.facebook.com/cfsupdates
ट्विटर (Twitter)
@CFSTalk

चेतावनी सन्देशहरुका अर्थ के हुन् ?

बुश आगलागी सल्लाह सन्देश

- आगलागी शुरु भयो
- तपाई अहिले खतरामा हुनु हुन्न
- यो बदलिन सक्छ ।

बुश आगलागी निगरानी र कदम चाल्ने सन्देश

- आगलागी आउँदैछ
- चीजहरु बदलिरहेछन्
- तपाई र तपाईको परिवारलाई सुरक्षा गर्न अहिले नै कदम चाल्नुहोस् ।

बुश आगलागी आपतकालिन चेतावनी सन्देश

- तपाई खतरामा हुनुहुन्छ
- आगो तपाई सामु आउनेछ । कदम अहिले चाल्नुहोस्
- चेतावनीमा भने अनुसार तपाईले गर्नु पर्छ ।

फोनबाट पठाइएका खबरहरु

आपतकालमा तपाईले निम्म माध्यमबाट खबर पाउन सक्नु हुन्छ

- घरको फोन
- मोबाइल फोन

चेतावनीमा भने अनुसार तपाईले गर्नु पर्छ । तपाईको फोन काम गर्नबाट रोकिन सक्छ भनी सम्झनुहोस् ।

तपाईले खबर **नपाउन** सक्नु हुन्छ ।

आपतकालिन अवस्थामा 000 मा फोन गर्नुहोस् ।

थप अध्ययन कसरी गर्न सक्छु ?

आगलागी शुरु हुन अघि सहयोगको लागि भन्नुहोस् ।

- सि एफ सी (CFS) लाई सम्पर्क गर्नुहोस्
- बुश आगलागी जानकारी मिटिङ्गमा जानुहोस्
- इमेल (Email)

  CFS.CommunityEngagementSupport@eso.sa.gov.au
- फोन 08 8212 9858

तपाईले निम्न व्यक्ति, समूह र संस्थासङ्ग कुराकानी गर्नुहोस्

- साथीहरु, परिवार र छिमेकीहरु
- स्याहारकर्ता (Carers)
- सामुदायिक समूह
- स्थानीय काउन्सिल

बुश आगलागी योजना अनुसार अभ्यास गर्नुहोस् ।

- सबैरै कसरी निस्कने भनेर अभ्यास गर्नुहोस्
- तपाईको रेडियोले काम गर्छ भनी सुनिश्चित गर्नुहोस्
- तपाई कहाँ जानु हुनेछ भनी जाँच गर्नुहोस्
- त्यहाँ कसरी पुग्ने भनी जाँच गर्नुहोस् ।

म कसरी तयार बन्न सक्छु ?

तपाईको साथीहरु र परिवारसङ्ग कुराकानी गर्नुहोस्

- बुश आगलागी बारे
- तपाईले के गर्नुहुन्छ
- तपाई कसरी सुरक्षित रहनु हुनेछ ।

यसलाई लेख्न राम्रो हुन्छ ।
तपाईले बुश आगलागी योजना लेख्न सक्नु हुन्छ ।

अरु मानिसहरुले निम्न बारे थाहा पाउन यसले सहयोग गर्नेछ

- आगलागीको लागि तपाई तयार हुनु हुन्छ
- आगलागी भएको बेला तपाईलाई कहाँ भेट्न सकिन्छ ।

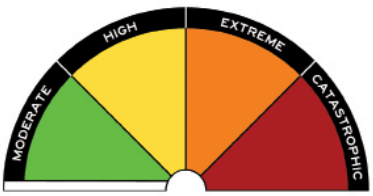

बुश आगलागी योजना कहिले शुरु गर्ने भनी बुझ्नको लागि आगलागी खतरा श्रेणीकरण (Fire Danger Rating) प्रयोग गर्नुहोस् ।
यदि आगलागी शुरु भएमा, बुश आगलागी कतिसम्म खराब हुन्छ भनी आगलागी खतरा श्रेणीकरणले बताउँछ ।
यदि आगलागी खतरा श्रेणीकरण निम्न अनुसार छ भने

- विनाशकारी (Catastrophic)
- चरम (Extreme)

सबैरै निस्कनु भनेको सुरक्षित हुन खोज्नु हो ।

सबैरै निस्कने वा बसेर प्रतिरक्षा गर्ने भनी तपाईको योजना लेख्नहोस् ।

तपाईको योजना

– लेख्नलाई सहयोग गर्न साथी

वा

– पारिवारिक

सदस्यलाई भन्नुहोस् ।

आजको मिति यहाँ लेख्नहोस्

__/__/__ _____

फोन नम्बरहरु यहाँ लेख्नहोस्

आपतकालिन 000

डाक्टर _____

स्कूल _____

पशु चिकित्सा डाक्टर _____

ब्याङ्क _____

बिमा कम्पनी _____

पोलिसी नम्बर _____

पानी कम्पनी _____

विद्त कम्पनी _____

ग्यास कम्पनी _____

स्थानीय काउन्सिल _____

परिवार र साथीहरु

नाम	फोन नम्बर

जानकारी

इन्फर्मेशन हटलाईन 1800 362 361

टि टि वाइ (TTY) फोन 133 677

नेशनल रिले सर्भिस (National Relay Service)

1300 555 727

हाम्रो स्थानीय रेडियो स्टेशन

हाम्रो आगलागी बन्देज जिल्ला

हाम्रो नजिकैको बुश आगलागी सुरक्षित स्थान (Bushfire Safer Place)

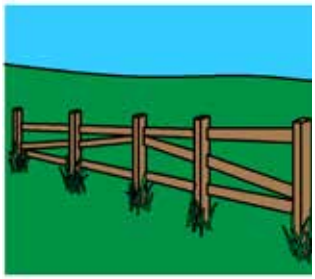

हाम्रो नजिकैको बुश आगलागी हुँदा शरण लिन मिल्ने अन्तिम स्थान (Bushfire Last Resort Refuge)

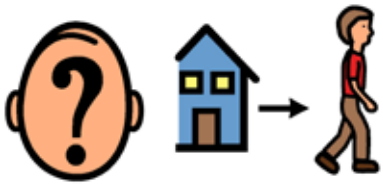

को सबैरै निस्कनु हुन्छ ?

को बस्नुहुन्छ र प्रतिरक्षा गर्नु हुन्छ ?

नाम	फोन नम्बर

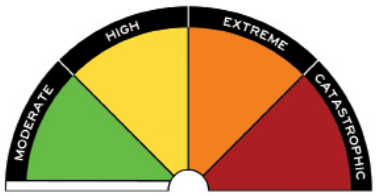

तपाईको योजना शुरु गर्न तपाईको सङ्केत के हो?

आगलागी खतरा श्रेणीकरण थाहा पाउनुहोस् ।

- विनाशकारी (Catastrophic) भनेको चम्किलो रातो रङ्ग हो
- चरम (Extreme) भनेको सुन्तला रङ्ग हो
- उच्च (High) भनेको पहेंलो रङ्ग हो
- मध्यम (Moderate) भनेको हरियो रङ्ग हो

तपाईले बुश आगलागी योजना शुरु गर्नु हुनेछ – बस्ने र प्रतिरक्षा गर्ने जब निम्न अनुसार आगलागी खतरा श्रेणीकरण हुँदा

_____

तपाईले बुश आगलागी योजना शुरु गर्नु हुनेछ – सबैरै निस्कने जब निम्न अनुसार आगलागी खतरा श्रेणीकरण हुँदा

_____

_____

आगलागी शुरु अघि
तपाईले के गर्नु हुनेछ

आगलागी तपाईको क्षेत्रमा छ ।
तपाईले के गर्नु हुनेछ

आगलागी तपाईको घरमा लागेको छ ।
तपाईले के गर्नु हुनेछ

आगलागी पछि । तपाईले के गर्नु हुनेछ

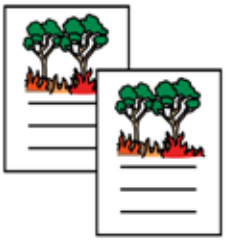

तपाईको योजना यदि तपाई निस्कनु परेमा

तपाई कहिले जानु हुनेछ

तपाई कहाँ जानु हुनेछ

त्यहाँ तपाई कसरी पुग्नु हुनेछ

तपाईले के लैजान आवश्यक छ

तपाईको घरपालुवा पशुपंक्षीलाई के गर्नु हुनेछ ?

ती मानिसहरु जसलाई तपाईले बताउनु हुन्छ

तपाई घरमा कहिले फर्कन सक्नु हुन्छ

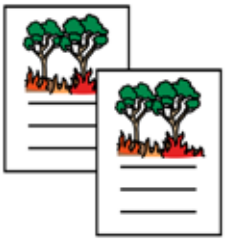

यदि तपाई घरमा नै रोकिनु भएमा तपाईको योजना

तपाईले के गर्नु हुनेछ ?

पुनरुद्धार । आगलागी पश्चात तपाईले कसरी आफ्नो हेरचाह गर्नु हुनेछ

तयार बनौ – घरमा के गर्न सकिन्छ आगलागी हुने ऋतु अघि

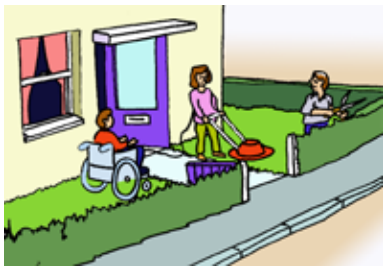

तपाईले घर वरिपरीको ठाउँ खालि गराउन के गर्नु हुनेछ ?

तपाईको योजना तपाईले कसरी अभ्यास गर्नु हुनेछ ?

Picture Communication Symbols by Mayer-Johnson LLC © 1981 – 2013.

ThinLine package by Mayer-Johnson LLC © 2010 – 2013.

Valuing People ClipArt © Inspired Services, UK.
www.inspiredservices.org.uk

यो पुस्तक एसए कन्ट्रि फायर सर्भिस (SA Country Fire Service) द्धारा सङ्कलित हो June 2018 र समिक्षा गरीएको February 2019